

Titel Opdracht
Opdracht verkenning en uitwerking inzet VRT bij maatschappelijk onrust en jeugdzorg calamiteiten
Opdrachtgever
Algemeen Bestuur/DVO en BO Samen14
Opdrachtnemer
Portefeuillehouder Maatschappelijk onrust – Arco Hofland (burgemeester Rijssen-Holten)
Opdrachtbeschrijving
<p>Aanleiding</p> <p>Per 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het sociale domein waaronder de jeugdzorg valt. Dat betekent dat de gemeenten (en andere partijen) nu ook inhoudelijk betrokken zijn bij incidenten en crisis bij jongeren, die onder de jeugdzorg vallen. Bij een dergelijke incident moeten betrokken partijen snel en doeltreffend optreden om erger te voorkomen. In de voorbereiding op de transitie jeugdzorg is de aanpak van crisis en incidenten regelmatig besproken. Daarbij komt de vraag naar voren om op dit punt de expertise van de Veiligheidsregio Twente te betrekken en dan met name, expertise op het gebied van crisiscommunicatie. Op 9 december 2014 heeft het 'BO overleg samen 14' aan de Veiligheidsregio Twente gevraagd hiervoor een voorstel te schrijven.</p> <p>Naar aanleiding van het bovenstaande verzoek van het BO Samen14 is de werkgroep gestart met het schrijven van een opdracht. Na overleg met samen14 is het initiatief bij de VRT ontstaan om de opdracht te verbreden en aan te vullen. Er zijn meerdere type maatschappelijk onrust incidenten denkbaar waarbij gebruik kan worden gemaakt van de expertise van regionale crisisorganisatie van de VRT. Daarnaast is de verwachting dat een toename gaat plaatsvinden van incidenten binnen het maatschappelijk domein. Het opzetten en vastleggen van een structuur is hierbij gewenst. Deze structuur moet aansluiten bij de bestaande regionale protocollen, handreikingen en afspraken. De handreiking aanpak maatschappelijk onrust is het overkoepelende document en het vertrekpunt voor de uitwerking van de opdracht.</p> <p>De opdracht is uitgewerkt in drie separate opdrachten. Deze opdrachten sluiten aan bij de wens van de Twentse bestuurders, zoals verwoord onder het 'kopje' samenvattende opbrengsten in het verslag van de regionale themasessie 'Calamiteiten en risicoregelreflex' van samen14. Hier is de ambitie uitgesproken om, waar mogelijk, gezamenlijk op te trekken en de benodigde voorbereidingen te treffen.</p> <p>Opdracht 1: Afspraken jeugdhulpverlening en calamiteiten vastleggen in de handreiking aanpak maatschappelijk onrust.</p> <p>Momenteel wordt door een aantal gemeenten de gemeentelijke protocollen/handreikingen maatschappelijk onrust aangepast op het gebied van jeugdzorg en calamiteiten omdat de handreiking hier niet in voorziet. Na inventarisatie blijkt dat niet alle Twentse gemeenten zijn gestart. Zij hebben aangegeven behoefte te hebben aan een standaard draaiboek die aansluit bij de handreiking aanpak maatschappelijk onrust.</p> <p>Het voorstel is om één set van afspraken op te stellen voor de 14 Twente gemeenten en deze als bijlage toe te voegen in de handreiking aanpak maatschappelijk onrust. De uniforme set aan afspraken is een belangrijke randvoorwaarde voor het inzetten van functionarissen binnen de Veiligheidsregio Twente en de uitwerking van de twee volgende opdrachten.</p> <p>Opdracht 2. Verkenning en uitwerking van de Inzet van de regionale communicatiepool bij jeugdcalamiteiten</p> <p>Bij maatschappelijk onrust en jeugdcalamiteiten is een accurate en snelle crisiscommunicatie noodzakelijk. Dit is een intensief proces dat expertise en capaciteit vraagt. Ondersteuning voor de Twentse gemeenten op dit vakgebied is gewenst. Eén van de onderdelen van de regionale crisisorganisatie is de regionale crisiscommunicatiepool. Deze bestaat voor een groot deel uit gemeentelijke communicatieadviseurs en daarnaast ook brandweer- en politievoorlichters. Deze pool wordt jaarlijks getraind en opgeleid voor crisissituaties. Samen14 adviseert aan haar bestuur, deze pool ook bij vraagstukken rondom</p>

Titel: Opdrachtformulier doorontwikkeling crisisorganisatie			
Versie: 0.1	Datum:	Vastgesteld:	
Doc. Eigenaar: programma coördinator kwaliteit VRT		Evaluatie datum:	Pagina :

maatschappelijke onrust en jeugdproblematiek in te zetten. Op 9 december 2014 heeft het 'BO overleg samen 14' aan de Veiligheidsregio Twente gevraagd hiervoor een voorstel te schrijven en een verkenning uit te voeren naar de voorwaarden waaronder deze pool kan worden ingezet.

Voorstel is om deze verkenning uit te voeren en een opzet te maken voor een crisiscommunicatiepool dat ingezet kan worden bij calamiteiten binnen het maatschappelijk domein. Deze opdracht wordt eerst uitgewerkt omdat het verzoek van Samen14 al is gedaan en de transitie van de jeugdzorg naar de gemeenten inmiddels een feit is.

Opdracht 3: Het samenstellen van een Maatschappelijk Onrust Team ter ondersteuning van de gemeentelijke taken van het kernteam zoals beschreven van de handreiking aanpak Maatschappelijk onrust.

De uitwerking van opdracht 2, de inzet van de crisiscommunicatiepool bij sociale calamiteiten, is een opmaat voor opdracht 3. De uitbreiding behelst een voorstel om een Maatschappelijk Onrust Team (MOT) op te zetten bestaande uit vertegenwoordigers van de Veiligheidsregio Twente en de GGD. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bestaande structuren en afspraken binnen de crisisorganisatie van de VRT en de GGD.

Het MO team kan de gemeenten ondersteunen (handjes) en adviseren bij scenario's die beschreven staan in het protocol maatschappelijk onrust. Het team beschikt over expertise die bij calamiteiten de gemeente kunnen bijstaan, bijvoorbeeld ten aanzien van bestuurlijke en juridische vraagstukken, het opzetten van een kernteam, ondersteuning op het gebied van informatievoorziening en/of extra capaciteit door het inzetten van het Nederlands Rode Kruis bij een opvanglocatie of informatiebijeenkomst. Ook via deze weg kan de GGD geconsulteerd worden indien behoefte is aan psychosociale hulpverlening.

Het consulteren en inzetten (van onderdelen) van het MOT is geen verplichting. Het wordt ingezet na opdracht van de drie-/vierhoek en alleen indien behoefte is specialisten, advies en/of capaciteit. Het gaat dus om een flexibele inzet van het MOT dat invliegt bij een sociale calamiteit en kan afhankelijk van de behoefte van de gemeente en het type incident verschillen in omvang en samenstelling. Maatwerk wordt geleverd. De verwachting is dat de grotere gemeenten een beroep doen op het MOT in geval van een fitscrisis en de kleinere gemeenten zoals bij flitscrisis als bij een sluimerende crisis.

Voorgesteld wordt op basis van het bovenstaande de afspraken, inclusief de uitwerking van opdracht 2, vast te leggen in een draaiboek/checklist.

De uitwerking van de drie opdrachten resulteert in een uitbreiding van afspraken voor de handreiking aanpak Maatschappelijk Onrust.

Opdrachtacceptatie

Ambtelijk wordt de opdracht voorgelegd aan het AOV overleg en IVZ platform en de Twentse Kring van gemeentesecretarissen. Aan het Algemeen bestuur en het DVO wordt gevraagd in te stemmen met de opdracht en de colleges van B&W van de Twentse gemeenten te adviseren om de opdracht te accepteren en de VRT te verzoeken verder te gaan met de implementatie.

Aanpak

Uitvoering wordt gedaan door de werkgroep in overleg met het hoofd veiligheidsbureau, Samen14 en de bestuurlijk portefeuillehouder vanuit het Algemeen Bestuur en het DVO.

De werkgroep bestaat uit:

- Susan Faal (gemeente Rijssen-Holten)
- Annelies Barrett (veiligheidsbureau)
- Tanja Rijsman (veiligheidsbureau)

Titel: Opdrachtformulier doorontwikkeling crisisorganisatie			
Versie: 0.1	Datum:	Vastgesteld:	
Doc. Eigenaar: programma coördinator kwaliteit VRT		Evaluatie datum:	Pagina :

- Nicole Teesink (AOV/IVZ)
- Nanna Dorren (Communicatie adviseur)
- Vertegenwoordigers Jeugdzorg, gemeente Enschede en gemeente Wierden
- Crisiscoördinator GGD (vanaf opdracht 3)
- Vertegenwoordiger Veilig thuis Twente

Aanpak Opdracht 1:

Ter voorbereiding maakt de werkgroep eerst een inventarisatie van de bestaande initiatieven van de Twentse gemeenten. Op basis inventarisatie wordt bekeken welke regionale afspraken minimaal noodzakelijk zijn. Hierbij valt de denken aan:

- beschrijving van de aard, omvang en impact van het incident;
- welke partners betrokken zijn en wanneer;
- welke verantwoordelijkheden en bevoegdheden er zijn.

De resultaten worden in de vorm van een bijlage toegevoegd aan de handreiking aanpak maatschappelijk onrust.

Aanpak Opdracht 2:

Ten behoeve van de verkenning worden door de werkgroep de volgende vragen beantwoord:

- Wat zijn de randvoorwaarden waaronder deze pool kan worden ingezet?
- Welke organisatievorm past hierbij?
- Welke afspraken zijn nodig over inzet, capaciteit en middelen?
- welke afspraken dienen gemaakt te worden over opleiding en oefenen?

De uitwerking van deze vragen wordt gedeeld met Samen14, zodat zij de resultaten worden verspreid binnen de gemeentelijke afdelingen van jeugdzorg.

Aanpak opdracht 3:

De werkgroep bekijkt op welke wijze de inzet van de regionale gemeentelijke crisisorganisatie (team bevolkingszorg en crisiscommunicatie) georganiseerd kan worden. Vanwege de kennis en kunde van GGD op het gebied van psychosociale zorg, sluiten zij hierbij aan. De onderstaande vragen worden door de werkgroep uitgewerkt:

- In welke gevallen wordt de VRT ingezet? Hierbij wordt gebruik gemaakt van de scenario's zoals beschreven in de handreiking maatschappelijk onrust en wordt bekeken of er nog scenario's ontbreken in de handreiking aanpak maatschappelijk onrust)
- Welke expertise kan worden ingezet?
- Welke afspraken zijn nodig over inzet, capaciteit en middelen? De verwachting is dat de grotere gemeente meer capaciteit gaan leveren. Indien dit substantieel wordt dan moeten daar alternatieven voor worden gezocht.
- Welke afspraken dienen gemaakt te worden over opleiding en oefenen?
- Op welke manier kunnen lessons learned geogost worden met name in het eerste overgangsjaar? (evaluatie)

De uitwerking van deze vragen en die van opdracht 2 worden verwerkt in een checklist/draaiboek en deze worden voorgelegd aan het AB Veiligheidsregio Twente en het DVO.

Planning

- 26-01-2015 - Bespreken eerste concept opdracht in de agendacommissie AOV/IVZ
- 10-03-2015 – Bespreken opdracht in het AOV overleg/IZV platform
- Terugkoppeling aan samen14
- 16-03-2015- bespreken opdracht in de veiligheidsdirectie
- 18-03-2015 – bespreken opdracht in de kring van gemeentesecretarissen

Titel: Opdrachtformulier doorontwikkeling crisisorganisatie			
Versie: 0.1	Datum:	Vastgesteld:	
Doc. Eigenaar: programma coördinator kwaliteit VRT		Evaluatie datum:	Pagina :

<ul style="list-style-type: none"> - 25-03-2015- Bespreken in het DB DVO/AB - 13-04-2015 - bespreken opdracht in het AB/DVO - Terugkoppeling samen14 - Informeren bestuurlijke adviescommissie Publieke Gezondheid (door de GGD) - Tot 1-05-2015- instemming door de Twentse colleges van B&W - Vanaf eind maart/april, Start uitwerking van de opdrachten. - Eind 2^e kwartaal – oplevering opdracht 1, 2 3 - Begin 3de kwartaal - terugkoppeling resultaten aan het AB VRT, DVO, Bestuur Samen14 en bestuurlijke adviescommissie PG.
<p>Afbakening</p> <p>De werkgroep richt zich op de regionale uitwerking. De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het implementeren van het onderwerp jeugd en calamiteiten en de handreiking aanpak maatschappelijk onrust. De werkgroep kijkt op welke wijze de gemeenten kunnen worden ondersteund in koude omstandigheden, middels oefeningen en trainingen en in warm omstandigheden via het inzetten van een maatschappelijk onrustteam.</p>
<p>Resultaat</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Set aan afspraken dat gebruikt wordt in geval van een calamiteit van jeugdzorg en maatschappelijk onrust. 2. Crisiscommunicatiepool dat ingezet wordt bij sociale calamiteiten. 3. Maatschappelijk onrust team dat de gemeenten inzetten bij de ondersteuning en advisering van sociale calamiteiten en de nafase van een crisis. <p>Alle resultaten worden toegevoegd aan de handreiking aanpak maatschappelijk onrust.</p>
<p>Besluitvorming en verantwoording</p> <p>De opdracht en de resultaten worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur en het DVO.</p>
<p>Terugkoppeling</p> <p>De voortgang wordt besproken in het AOV overleg en het IVZ platform. Daarnaast worden de resultaten teruggekoppeld aan het BO Samen14.</p>
<p>Randvoorwaarden</p> <p>Financiën: De uitwerking van de opdrachten wordt door de VRT kosteloos gedaan. In de op te leveren verkenning van opdracht 2 en 3 wordt aangegeven welke kosten (structureel dan wel incidenteel) gemoeid zijn met bijvoorbeeld extra trainingen.</p>
<p>Tijdspad</p> <p>Januari 2015 – april 2015 – uitwerking en acceptatie opdracht April 2015 – juli 2015 – uitwerking opdracht 1, 2 en 3 September 2015- terugkoppeling resultaten aan het Algemeen Bestuur, DVO en bestuur samen14</p>
<p>Opleverdatum</p> <p>Eind 2de kwartaal 2015</p>
<p>Evaluatie afspraken</p> <p>Nader te bepalen</p>
<p>Akkoord opdrachtgever</p>

Titel: Opdrachtformulier doorontwikkeling crisisorganisatie			
Versie: 0.1	Datum:	Vastgesteld:	
Doc. Eigenaar: programma coördinator kwaliteit VRT		Evaluatie datum:	Pagina :